

R Ů Z N Ě

Projekt mapování lišejníků v Evropě (cf. Bryonora 3: 10) byl oficiálně otevřen na jednání lichenologů během 4. Mezinárodního mykologického kongresu v Regensburgu. Bylo dohodnuto, že každá země bude zodpovědná za mapování dvou druhů a všechny země poskytnou údaje o rozšíření vybraných druhů na svém území. Reprezentanti jednotlivých zemí zodpovídají za organizování národní účasti. Mapování je založeno na síti UTM (50x50 km), rozlišováno bude rozšíření před a po roce 1975. Výsledky mapování by měly být prezentovány na lichenologickém setkání v Lundu v roce 1992. Níže uvedený seznam obsahuje vybrané druhy a zodpovědné státy a osoby:

<i>Alectoria nigricans</i>	Rakousko	R. Türk
<i>Dactylina ramulosa</i>		
<i>Anaptychia ciliaris</i>	Československo	I. Pišút
<i>Parmelia caperata</i>		
<i>Cetraria sepincola</i>	Dánsko	U. Sochting
<i>Lobaria laetevirens</i>		
<i>Heterodermia speciosa</i>	Finsko	O. Vitikainen
<i>Ramalina roesleri</i>		
<i>Parmotrema arnoldii</i>	Francie	C. van Haluwyn
<i>Teloschistes chrysophthalmus</i>		
<i>Baeomyces placophyllus</i>	SRN (vých.č.)	R. Stordeur
<i>Umbilicaria polyrrhiza</i>		
<i>Collema fluviatile</i>	SRN (záp.č.)	V. Wirth
<i>Lobaria amplissima</i>		
<i>Anaptychia runcinata</i>	Irsko	M. Seaward
<i>Thelotrema lepadinum</i>		
<i>Cladonia magyarica</i>	Maďarsko	E. Farkas
<i>Solorinella asteriscus</i>		
<i>Nephroma arcticum</i>	Irsko	H. Kristinsson
<i>Umbilicaria proboscidea</i>		
<i>Parmelia soredians</i>	Itálie	M. Tretiach
<i>Umbilicaria torrefacta</i>		
<i>Enterographa crassa</i>	Luxemburg	P. Diederich
<i>Lecanactis abietina</i>		
<i>Normandina pulchella</i>	Holandsko	H. van Dobben
<i>Parmelia acetabulum</i>		
<i>Anema decipiens</i>	Norsko	T. Tonsberg
<i>Lecanactis latebrarum</i>		
<i>Calicium adpersum</i>	Polsko	W. Faltynowicz
<i>Pertusaria hemisphaerica</i>		
<i>Gyalecta jenensis</i>	Rumunsko	
<i>Synalissa symphorea</i>		
<i>Acarospora hilaris</i>	Španělsko	A. Gomez-Bolea
<i>Peltula euploca</i>		
<i>Collema curtisporum</i>	Švédsko	R. Moberg
<i>Leptogium rivulare</i>		
<i>Lobaria scrobiculata</i>	Švýcarsko	C. Scheidegger
<i>Usnea ceratina</i>		
<i>Letharia vulpina</i>	SSSR	H. Trass
<i>Menegazzia terebrata</i>		
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Jugoslávie	F. Batič
<i>Ramalina fastigiata</i>		

-----00000-----

Významný americký lichenolog W.L.Culberson byl zvolen prezidentem Botanical Society of America pro období 1991-92.

Během konference o tropických lišejnících konané v Londýně v roce 1989 bylo uspořádáno také otevřené fórum na téma ochrana tropických lišejníků. Přestože předmět ochrany i některé navrhané možnosti řešení (například vykupování ploch tropických lešů švédskými občany - což se již realizuje) jsou pro nás poněkud exotické, domníváme se, že diskuse (zachycená v ILN 24/1) má obecnější platnost a názory v ní prezentované nejsou nezajímavé. Bylo konstatováno, že jedním z hlavních problémů je izolovanost lichenologů, tj. málo vynalézavé a málo účinné způsoby šíření informací mimo profesní okruh, ztráta kontaktu s významnými osobami (proč např. na významné konferenci nepozvat významné vládní činitele?), neúčast lichenologů na konferencích či jiné činnosti mezinárodních společností (např. IUBS, IUCN). IAL by také měla být aktivnější na mezinárodním poli (např. konference o ekosystémech); navržena byla také užší spolupráce s bryology, mykology a fanerogamology, užitečná by byla i s geology, pedology aj. Málo je zdůrazňován význam lišejníků (např. pro vodní režim ekosystémů spolu s mechy, vytváření pionýrské vegetace, pedogenetická činnost, ochrana půdy před erozí aj.). Důvody pro ochranu lišejníků by měly přijít do širšího povědomí lidí (např. aktivním šířením základních informací v různých jazycích). Je samozřejmě, že bez patřičného finančního zabezpečení jsou veškeré úvahy nereálné - určitou možností by byla expertisní činnost, IAL by mohla sloužit jako zdroj informací. Pro toto by bylo zapotřebí určité zázemnitaxonomické (např. klíče významných skupin lišejníků) a floristické (inventarizace zájmových území). Dále byla zdůrazněna důležitost výchovy mladých lidí, neboť úroveň botanického a zejména taxonomického vzdělání na školách a univerzitách klesá. Pokud jde o ochranu biotopů, pozornost by měla být věnována nejen stánovitým vzácným, ale rovněž reprezentantům typických biotopů.

jl

-----0000-----

Josef Poelt, profesor botaniky z University v Grazu (důvěrně, ale s úctou nazývaný pro svou autoritu a zejména obětavost i nápomocnost vždy, všem a všude "papežem lichenologů"), byl jmenován "Corresponding Member of the Botanical Society of America". Nominován byl bryologicko-lichenologickou sekcí této společnosti. BSA má pouze dva zahraniční lichenology takto oceněné, prvním byl A.Zahlbruckner (1860-1938).

jl

-----0000-----

ZAJÍMAVÉ NÁLEZY

Symbolickým otevřením této nové rubriky bychom chtěli dát prostor pro publikování význačnějších (vzácných, přehlížených či ohrožených), byť jen jednotlivých nálezů mechorostů a lišejníků. Těšíme se a obáváme zavalení redakční pošty vašimi příspěvky.

Baeomyces placophyllus Ach. - Jizerské hory (5257d): zářez železniční trati 1 km za Smržovkou směrem na Josefův důl. 1990 leg. J.Liška. Ověřena jediná lokalita tohoto druhu u nás, objevena Nádvořníkem (Čs. Bot. Listy 3: 77, 1951). Kriticky ohrožený druh. Octodicerus fontanum (B.Pyl.) Lindb. - horní tok Lužnice: na kameni v hl. proudu 1 km SSV obce Majdalena, 26.7.1990; na kovovém stavidle jezu pod přepadající vodou mezi obcemi Frahelž a Klec [bohatě - ca 1 m²], 28.7.1990, u obou lokalit leg. Z.Soldán. Doeti vzácný druh dosud známý z 20 lokalit v Čechách a na Moravě s nejasným vztahem ke stupni znečištění vody (cf. sborník z konference ČSVSM "Aktuální rozšíření..." 1989:5-7).